

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 5 december 2017

813/2017

Lag om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Den ekonomiska rådgivningens och skuldrådgivningens innehåll

Vid ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning

- 1) ges privatpersoner upplysningar och råd om skötseln av ekonomi och skulder,
- 2) biträds privatpersoner vid utarbetandet av en hushållsbudget,
- 3) utreds det på vilket sätt en gäldenärs ekonomiska problem kan lösas och biträds en gäldenär som utreder möjligheterna att nå förlikning med sina fordringsägare,
- 4) biträds en gäldenär vid skötseln av ärenden i anslutning till skuldsanering, i synnerhet vid upprättandet av en skuldsaneringsansökan och andra utredningar och handlingar som krävs enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993),
- 5) hänvisas gäldenären att vid behov söka juridisk hjälp.

Vid ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning biträds enskilda näringsidkare och yrkesutövare i frågor som avses i 1 mom. 3–5 punkten även i fråga om skulder som hänförs till näringsverksamheten.

De ekonomiska rådgivningstjänsterna och skuldrådgivningstjänsterna är avgiftsfria för klienten.

2 §

Ordnanande och produktion av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning

Den allmänna styrningen av och tillsynen över den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen utövas av justitieministeriet.

De statliga rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt som avses i lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016) ordnar ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning. Med ordnande av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning avses sörjandet för att de ekonomiska rådgivningstjänster och skuldrådgivningstjänster som avses i denna lag tillhandahålls jämlikt inom rättshjälps- och intressebevakningsdistriktet.

Ekonomiska rådgivningstjänster och skuldrådgivningstjänster produceras i rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten av rättshjälpsbyråerna och på Åland av en rättshjälps- och intressebevakningsbyrå, om inte rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten med stöd av 5 § köper tjänsterna i fråga.

För produktionen av tjänsterna finns vid rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens rättshjälpsbyråer ekonomi- och skuldrådgivare och andra anställda inom den ekonomiska

RP 102/2017
EkUU 45/2017
LaUB 12/2017
RSv 116/2017

rådgivningen och skuldrådgivningen. I fråga om personalen inom den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen och ordnandet av verksamheten vid rättshjälpsbyråerna tillämpas lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

3 §

Delegation

För att förbättra kunskaperna i ekonomi och främja samarbetet mellan olika aktörer kan i anslutning till justitieministeriet finnas en delegation som tillsätts av statsrådet.

Närmare bestämmelser om namnet på, uppgifterna för, tillsättandet av och medlemmarna i delegationen samt om ordnandet av dess verksamhet utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Behörighetsvillkor för ekonomi- och skuldrådgivare

En ekonomi- och skuldrådgivare ska ha avlagt för verksamheten lämplig högskoleexamen samt äga sådan skicklighet och erfarenhet som en behörig skötsel av uppdraget förutsätter.

Även ett offentligt rättsbiträde vid rättshjälpsbyrån kan sköta ekonomi- och skuldrådgivarens uppgifter trots vad som i rättshjälpslagen (257/2002) föreskrivs om förutsättningarna för rättshjälp.

5 §

Avtal om produktion av ekonomiska rådgivningstjänster och skuldrådgivningstjänster

Ett rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt kan efter samråd med justitieministeriet köpa ekonomiska rådgivningstjänster och skuldrådgivningstjänster om detta behövs med hänsyn till den regionala tillgången till sådana tjänster eller av någon annan anledning. Tjänster får köpas endast hos sådana producenter som har tillräckligt kunnande och tillräckliga resurser för uppdraget och vars övriga uppgifter eller vars verksamhet med avseende på dess art eller syfte inte äventyrar en opartisk och korrekt skötsel av den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen.

Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktet ska ingå avtal om produktionen av tjänsterna med en sådan tjänsteproducent som avses i 1 mom. Avtalet får ingås på viss tid eller tills vidare.

Avtalstvister ska behandlas som förvaltningstvistemål i förvaltningsdomstolen. Bestämmelser om behandlingen av förvaltningstvistemål finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

6 §

Tjänsteproducentens skyldigheter

Sådana tjänsteproducenter som avses i 5 § är skyldiga att lämna rättshjälps- och intressebevakningsdistriktet de uppgifter om verksamheten som behövs för övervakningen av att avtalet följs.

Tjänsteproducenten ska vid skötseln av de uppgifter som avses i 1 § 1 mom. iaktta vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003) och personuppgiftslagen (523/1999).

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på dem som är anställda hos tjänsteproducenten när de sköter ekonomi- och skuldrådgivningsuppdrag enligt denna lag.

7 §

Rätt att vara rättegångsombud

En ekonomi- och skuldrådgivare som uppfyller behörighetsvillkoren i 4 § 1 mom. och i 15 kap. 2 § 4 mom. i rättegångsbalken får vara verksam som rättegångsombud eller rättegångsbiträde i ärenden som har anknytning till skuldsanering.

Vad som i 8 § 2 mom. i lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt föreskrivs om advokatföreningens tillsyn ska inte tillämpas på ekonomi- och skuldrådgivningsuppdrag som sköts vid rättshjälpsbyråerna, om den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen ges av någon annan än ett offentligt rättsbiträde.

8 §

Rätt till information

Ekonomi- och skuldrådgivare samt personer som biträder dem har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av Folkpensionsanstalten och Skatteförvaltningen få information som är nödvändig för skötseln av deras uppgifter enligt 1 § 1 mom. 2–4 punkten. De har också rätt att få informationen via en teknisk anslutning. Klienten ska på förhand informeras om denna rätt att få information.

Ekonomi- och skuldrådgivare och personer som biträder dem har dessutom, trots sekretessbestämmelserna, rätt att med hjälp av en teknisk anslutning avgiftsfritt av andra myndigheter, företag och sammanslutningar få information som är nödvändig för skötseln av de uppgifter som anges i 1 § 1 mom. 2–4 punkten, om klienten har gett sitt samtycke till detta.

9 §

Jäv

En ekonomi- och skuldrådgivare vid en rättshjälpsbyrå är jävig att råda och representera sin klient, om klientens borgenär eller någon som annars kan betraktas som klientens motpart är huvudman för ett offentligt rättsbiträde vid samma byrå.

10 §

Närmare föreskrifter

Närmare föreskrifter om hur den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen ordnas i rättshjälps- och intressebevakningsdistriktet meddelas i rättshjälpsbyråns arbetsordning.

11 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

Genom denna lag upphävs lagen om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (713/2000), nedan *den lag som upphävs*.

Övergångsbestämmelser

De rådgivningsuppdrag som är pågående hos en ekonomi- och skuldrådgivare överförs vid ikraftträdandet av denna lag till en ekonomi- och skuldrådgivare hos en tjänsteproducent som anvisats av rättshjälps- och intressebevakningsdistriktet. Vid tidpunkten för överföringen upphör rättigheterna och skyldigheterna i anslutning till den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen för de tjänsteproducenter som avses i den lag som upphävs. Den tjänsteproducent som överför ett uppdrag svarar dock också efter överföringen för alla förpliktelser som följer av dess verksamhet som producent av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning.

En tjänsteproducent ska utan ersättning på begäran av den mottagande tjänsteproducenten till denne överlämna alla de från de pågående uppdragen härrörande handlingar som gäller klienter eller klienternas ärenden och som behövs i den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen.

Personer som vid ikraftträdandet av denna lag är eller har varit verksamma som ekonomi- och skuldrådgivare är behöriga att arbeta som ekonomi- och skuldrådgivare trots vad som föreskrivs i 4 §.

Bestämmelserna om överlåtelse av rörelse tillämpas på överföringen enligt denna lag till rättshjälps- och intressebevakningsdistriktet av uppgifter och personal som sköter dessa uppgifter. Personer som är anställda av kommuner eller övriga tjänsteproducenter inom den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen övergår i rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens tjänst om de vid ikraftträdandet av denna lag i huvudsyssla arbetar med ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning och har anställts före den 1 oktober 2017. Som anställda i huvudsyssla betraktas personer med arbetsuppgifter inom den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen som den 1 oktober 2017 utgör minst 70 procent av den fulla arbetstiden. Personen övergår till det rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt inom vars område den kommun eller övriga tjänsteproducent som avses i den lag som upphävs är verksam. Med sitt samtycke får personen också övergå till en tjänst som inrättas inom ett annat rättshjälps- och intressebevakningsdistrikts område.

Helsingfors den 1 december 2017

Republikens President

Sauli Niinistö

Justitieminister Antti Häkkinen